ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СОВЕТЫ
III чакырылыш
423740, Актаныш авылы, Ленин пр.,
17нче йорт. Тел. 3-44-44, факс 3-44-38.

РЕСПУБЛИКА ТАТАРСТАН
СОВЕТ АКТАНЫШСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
III созыва
423740, село Актаныш, пр. Ленина,
дом 17. Тел/. 3-44-44, факс 3-44-38.

КАРАР
от 12.08.2020г

РЕШЕНИЕ
№47-10

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турындагы нигезләмәне раслау хакында

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы эшчәнлегенә яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен законнар белән һәм норматив-хокукый җайга салу, закон чыгару эшчәнлеге күнекмәләрен үзләштерүдә һәм Россия яшьләр парламентаризмы хәрәкәтендә яшьләрнең катнашуы өлкәсендә ярдәм итү максатларында, Татарстан Республикасы «Актаныш муниципаль районы» муниципаль берәмлеге Уставына таянып, Актаныш муниципаль районы Советы **КАРАР ИТТЕ:**

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы каршындагы кушымтада бирелгән Яшьләр парламенты турында нигезләмәне расларга.
2. Актаныш муниципаль районы Советының «АМР Советы каршындагы иҗтимагый яшьләр палатасы турында» 2015 елның 28 маендагы 45-13 номерлы карарын үз көчен югалткан дип танырга.
3. Әлеге карарны «Интернет» мәгълүмат-телекоммуникация челтәрендә Татарстан Республикасы хокукый мәгълүматының рәсми порталында түбәндәге адрес буенча: http://pravo.tatarstan.ru һәм Актаныш муниципаль районының рәсми сайтында түбәндәге адрес буенча: http:/aktanysh.tatarstan.ru бастырып чыгарырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны Актаныш муниципаль районы Советы аппараты җитәкчесе А.И.Тимировка йөкләргә.

Совет Рәисе Э.Н.Фаттахов

Актаныш муниципаль районы
Советы карары белән расланды
Татарстан Республикасы
12 август 2020 ел №47-10

Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты турында Нигезләмә

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты (алга таба – Яшьләр парламенты) Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы эшчәнлегенә ярдәм итү, яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен законнар белән һәм норматив – хокукый җайга салу, яшьләр проблемаларын хәл итү буенча тәкъдимнәр әзерләү, яшьләр өчен шартлар тудыру, закон чыгару эшчәнлеге күнекмәләрен үзләштерүдә һәм Татарстан Республикасы яшьләренең Россия яшьләр парламентаризмы хәрәкәтендә катнашуына ярдәм итү максатларында оештырыла.

2. Яшьләр парламенты вәкиллекле орган каршындагы киңәшмә һәм консультатив орган булып тора һәм үз эшчәнлеген әлеге Нигезләмә һәм Яшьләр парламенты регламенты нигезендә иҗтимагый башлангычларда гамәлгә ашыра.

3. Яшьләр парламенты вәкиллекле орган вәкаләтләре вакытында формалаша.

II. Яшьләр парламентының төп бурычлары

4. Яшьләр парламентының төп бурычлары булып тора:

1) муниципаль берәмлек территориясендә (алга таба – норматив-хокукый акт) кулланыла торган, яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылучы норматив-хокукый актларны эшләүдә яшь гражданнарның инициативаларын тәкъдим итүдә булышлык күрсәтү;

2) яшьләрнең хокуклары һәм законлы мәнфәгатьләре өлкәсендә норматив хокукый актларны камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү;

3) муниципаль берәмлекнең яшьләр хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукый актлары проектларын карауга әзерләү буенча вәкиллекле орган эшчәнлегендә катнашу;

4) яшьләрнең хокукларына һәм законлы мәнфәгатьләренә кагылышлы норматив-хокукый актларга мониторинг ясауны гамәлгә ашыру буенча вәкиллекле орган эшчәнлегендә катнашу;

5) муниципаль берәмлек территориясендә яшьләрнең хокукларын һәм законлы мәнфәгатьләрен яклау өлкәсендә законнарны гамәлгә ашыруга җәмәгать контролен гамәлгә ашыру;

6) Яшьләр даирәсендә яшьләрнең хокукый культурасын һәм юридик грамоталылыгын күтәрүгә һәм актив гражданлык позициясен формалаштыруга юнәлдерелгән агарту һәм аңлату эшләре үткәрү;

7) дәүләт яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыру буенча җирле үзидарә органнары эшчәнлеге турында яшь гражданнарның фикерен өйрәнү;

8) иҗтимагый әһәмиятле идеяләрне һәм инициативаларны алга этәрү һәм аларга ярдәм итү, тәҗрибә уртаклашу максатларында халыкара, гомумроссия, төбәкара, төбәк һәм җирле яшьләр һәм балалар иҗтимагый берләшмәләре белән даими хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

9) Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты белән мәгълүмати хезмәттәшлекне гамәлгә ашыру;

10) яшьләр парламентын булдыру максатларына туры килә торган һәм законнарга каршы килми торган башка мәсьәләләрне хәл итү.

III. Яшьләр парламенты составы һәм тәртибе

5. Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче Россия Федерациясе гражданнары, Яшьләр парламенты әгъзасы буларак, үз вәкаләтләрен раслаган көнне дә кертеп, 18 яшьтән 35 яшькә кадәр Яшьләр парламенты әгъзалары була ала.

6. Яшьләр парламенты конкурс нигезендә муниципаль берәмлек яшьләрен вәкиллекле органда депутатлар санына тигез санда тәкъдим итүче гражданнардан төзелә;

7.Әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында күрсәтелгән яшьләр вәкилләреннән төзелә торган Яшьләр парламентының персональ составы Татарстан Республикасы территориясендә Яшьләр парламентын төзү буенча әлеге Нигезләмәгә кушымта булып торучы конкурс турындагы нигезләмә нигезендә үткәрелә торган конкурс нәтиҗәләре буенча билгеләнә.

8. Яшьләр парламенты составына Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары керә. Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзаларын, тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче әгъзаларны яшьләр парламенты составына кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

9. Яшьләр парламенты әгъзалары булып 35 яшькә кадәрге вәкиллекле орган депутатлары катнаша ала. Вәкиллекле орган депутатларын Яшьләр парламенты составына кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

10. Яшьләр парламенты составына керү нияте турында гариза вәкиллекле орган депутаты тарафыннан яшьләр парламенты Советына җибәрелә.

11. Яшьләр парламенты әгъзасы вәкиллекле органда фракциягә ия партия вәкиле (алга таба - партия вәкиле) булырга мөмкин. Вәкиллекле органга сайлауларда тиешле партия кандидатлары исемлеге составына кергән Яшьләр парламенты составына кертелгән көнне дә кертеп, 35 яшькә кадәрге Россия Федерациясе гражданы партия вәкиле була ала. Яшьләр парламенты составына партия вәкилләрен кертү конкурстан тыш гамәлгә ашырыла.

12. Яшьләр парламенты составына партия вәкилен кертү партия вәкиленең шәхси гаризасы һәм вәкаләтле органда тиешле фракциянең документаль рәсмиләштерелгән карары нигезендә Яшьләр парламенты Советы тарафыннан гамәлгә ашырыла. Яшьләр парламенты составына партиянең берәр вәкиле кертелә.

13. Алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты Советы, конкурс буенча сайланган вәкиллекле органда депутатлар санына тигез кеше санын, тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен тәкъдим итүче Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзалары санын, вәкиллекле орган депутатлары һәм конкурстан тыш составка кертелгән партияләр вәкилләрен исәпкә алган Яшьләр парламентының йомгаклау составын билгели һәм яшьләр парламенты әгъзаларының вәкаләтләрен раслый. Беренче чакырылыш Яшьләр парламентының йомгаклау санын билгеләү һәм аның әгъзаларының вәкаләтләрен раслау муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы иҗтимагый яшьләр палатасы Советы тарафыннан, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан гамәлгә ашырыла.

14. Үз кандидатурасын тәкъдим иткән яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатылган очракта, әлеге Нигезләмәнең 6 пункты нигезендә, Яшьләр парламенты әгъзасы итеп, тиешле исемлек буенча иң күп тавыш җыйган кандидат билгеләнә. Күрсәтелгән карар Яшьләр парламенты Советы тарафыннан 10 көн эчендә

кабул ителә.

15. Әлеге нигезләмәнең 14 пунктында күрсәтелгән исемлектә, иң күп тавыш алган башка кандидатлар булмаган очракта, Яшьләр парламенты әгъзаларын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс уздыру юлы белән гамәлгә ашырыла.

16. Конкурс нәтиҗәләре буенча Яшьләр парламенты әгъзалары саны әлеге Нигезләмәнең 6 пунктында билгеләнгән санга туры килмәсә, Яшьләр парламенты әгъзаларының җитмәгән санын сайлау әлеге Нигезләмә нигезендә конкурс үткәрү юлы белән гамәлгә ашырыла

17. Яшьләр парламенты регламентында каралган очракларда Яшьләр парламенты әгъзасы вәкаләтләре вакытыннан алда туктатыла.

IV. Яшьләр парламенты эшен оештыру

18. Яшьләр парламентының беренче утырышы алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты Советы тарафыннан (беренче чакырылыш Яшьләр парламентының беренче утырышы муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы Советы тарафыннан, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан чакырыла)

19. Яшьләр парламентының беренче утырышын алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты рәисе ачып җибәрә (беренче чакырылыш Яшьләр парламентының беренче утырышын-муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы рәисе, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган вәкиле).

20. Беренче утырышта Яшьләр парламенты әгъзалары ачык тавыш бирү белән Яшьләр парламенты әгъзалары арасыннан рәисне, рәис урынбасарларын, җаваплы сәркатипне сайлыйлар, Яшьләр парламенты Советының санлы составын билгелиләр һәм аның әгъзаларын сайлыйлар, Яшьләр парламенты комиссияләрен төзиләр һәм аларның рәисләрен сайлыйлар. Яшьләр парламенты рәисләренә кандидатлар үз программаларын тәкъдим итәргә тиеш.

Яшьләр парламенты рәисе урынбасарларының саны Яшьләр парламенты рәисе тәкъдиме белән билгеләнә.

21. Яшьләр парламенты утырышы, әгәр анда Яшьләр парламенты әгъзаларының билгеләнгән саныннан кимендә өчтән икесе катнашса, тулы хокуклы була.

22. Яшьләр парламенты үз эшчәнлеге юнәлешләре буенча эшче һәм эксперт төркемнәре төзергә, тәкъдимнәр эшләргә һәм кабул итәргә, аларны вәкиллекле органга һәм җирле үзидарә органнарына җибәрергә хокуклы.

23. Яшьләр парламенты карары, әгәр аның өчен Яшьләр парламентының сайланган әгъзалары саныннан, шулай ук аның составына кертелгән Татарстан Республикасы Дәүләт Советы каршындагы Яшьләр парламенты әгъзаларының, тиешле муниципаль берәмлек яшьләрен, вәкиллекле орган депутатлары һәм партия вәкилләренең күпчелеге тавыш бирсә, кабул ителгән дип санала.

24. Яшьләр парламенты советын Яшьләр парламенты рәисе җитәкли, аның вәкаләтләре Яшьләр парламенты регламенты белән билгеләнә.

25. Яшьләр парламенты Советы:

1) Яшьләр парламенты һәм аның комиссияләре эшен оештыра һәм координацияли;

2) Яшьләр парламенты регламентын эшли һәм аны яшьләр парламенты раславына тәкъдим итә;

3) чираттагы елга Яшьләр парламентының эш планнарын эшли һәм аларны Яшьләр парламентына раслауга тәкъдим итә;

4) Яшьләр парламенты регламенты нигезендә башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

26. Яшьләр парламенты комиссияләре эшен оештыра һәм яшьләр парламенты утырышларында карау өчен үз функцияләренә ярашлы тәкъдимнәр һәм карар проектларын әзерли.

27. Яшьләр парламенты эшендә Россия Федерациясе Федераль Собраниесе Дәүләт Думасы, Дәүләт Советы депутатлары, муниципаль берәмлекләрнең вәкиллекле органнары депутатлары, шулай ук чакыру буенча Татарстан Республикасы башкарма хакимияте органнары һәм җирле үзидарә органнары җитәкчеләре, муниципаль берәмлекләрнең башкарма комитетлары вәкилләре, Татарстан Республикасы территориясендә эшләүче сәяси партияләр һәм иҗтимагый оешмалар җитәкчеләре, башка вазыйфаи затлар катнаша ала.

Татарстан Республикасы
Актаныш муниципаль районы
Советы каршындагы Яшьләр парламенты
турындагы нигезләмәгә кушымта

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКТАНЫШ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ СОВЕТЫ КАРШЫНДАГЫ ЯШЬЛӘР ПАРЛАМЕНТЫН ФОРМАЛАШТЫРУ БУЕНЧА КОНКУРС ТУРЫНДА НИГЕЗЛӘМӘ

I. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1. Әлеге нигезләмә Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс үткәрүнең гомуми принципларын һәм тәртибен билгели (алга таба - конкурс).

2. Конкурс Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советы каршындагы Яшьләр парламенты составын формалаштыру максатында (алга таба - яшьләр парламенты) Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы Советында (алга таба - вәкиллекле орган) депутатлар санына тигез санда кеше саны буенча үткәрелә.

II. КОНКУРСНЫ ОЕШТЫРУЧЫ

3. Конкурсны оештыру һәм үткәрүне оештыру комитеты (алга таба - Комитет) гамәлгә ашыра.

4. Комитет составы вәкиллекле орган, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты вәкилләре (беренче чакырылыш Яшьләр парламентын төзү буенча конкурс үткәрелгәндә - муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы каршындагы иҗтимагый яшьләр палатасы вәкилләре), яшьләр сәясәтен гамәлгә ашыручы муниципаль берәмлек башкарма хакимияте органы вәкилләре арасыннан паритетлы нигездә төзелә.

5. Комитет составы, шул исәптән аның рәисе, алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән раслана (беренче чакырылыш Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс үткәрү комитетына карата - вәкиллекле орган каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан). Комитет саны 3 кешедән дә ким була алмый.

6. Комитет:

1) конкурста Интернет челтәрендәге сайтта катнашуга заявкалар кабул итә - конкурсның рәсми мәгълүмат ресурсы булган http://molparlament.tatar (алга таба - мәгълүмати сайт);

2) конкурста катнашучылар белән үзара хезмәттәшлекне гамәлгә ашыра;

3) конкурска йомгак ясый;

4) әлеге Нигезләмәдә каралган башка вәкаләтләрне гамәлгә ашыра.

7. Комитет утырышы, әгәр анда Комитетның расланган әгъзаларының яртысыннан артыгы катнашса, хокуклы дип санала.

8. Комитет карары утырышта катнашучылар санынннан күпчелек тавыш белән кабул ителә. Тавышлар тигез булганда, комитет рәисе тавышы хәлиткеч булып тора.

9. Яшьләр парламентының йомгаклау сан составын раслаган көннән Комитет вәкаләтләре туктатыла.

III. КОНКУРСНЫ ҮТКӘРҮ ШАРТЛАРЫ ҺӘМ ТӘРТИБЕ

10. Конкурсны игълан итү, шул исәптән аны үткәрү вакыты турында карар алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты тарафыннан кабул ителә. Беренче чакырылыш Яшьләр парламентын формалаштыру буенча конкурс игълан итү, шул исәптән конкурсны үткәрү вакыты турында карар вәкиллекле орган каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы тарафыннан кабул ителә, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан кабул ителә.

11. Конкурсны игълан итү турында карар, конкурсны үткәрү шартлары һәм сроклары турында мәгълүмат Комитет тарафыннан конкурсны мәгълүмати сайтта игълан итү турында карар кабул ителгәннән соң биш эш көне эчендә урнаштырыла, шулай ук Интернет челтәрендәге вәкиллекле органның рәсми сайтында урнаштыру өчен җибәрелә.

12. Яшьләр парламенты әгъзаларына кандидатлар Яшьләр парламенты турындагы Нигезләмәнең 5 пункты белән билгеләнгән таләпләргә туры килергә тиеш.

Конкурста Административ хокук бозулар турында Россия Федерациясе кодексының 20.3 һәм 20.29 статьяларында каралган административ хокук бозулар кылган өчен административ җаваплылыкка тартылган (җәлеп ителгән) затлар Яшьләр парламенты әгъзалыгына кандидатлар сыйфатында катнашырга хокуклы түгел.

13. Конкурс этаплап үткәрелә.

14. Конкурсның беренче этабы конкурста катнашырга теләк белдергән гражданнар тарафыннан заявкалар кабул итүне үз эченә ала.

15. Заявкалар электрон рәвештә мәгълүмати сайтка тапшырыла;

16. Гариза составына керә:

1) алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча шәхси гариза (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын формалаштырганда - вәкаләтле орган каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан);

2) алдагы чакырылыш Яшьләр парламенты карары белән билгеләнгән форма буенча кандидатның тутырылган анкетасы (беренче чакырылыш Яшьләр парламенты составын формалаштырганда - вәкиллекле орган каршындагы Иҗтимагый яшьләр палатасы карары белән, ә ул булмаганда – вәкиллекле орган тарафыннан.). Анкетада конкурста катнашу өчен үз кандидатурасын тәкъдим иткән гражданның әлеге Нигезләмәнең 12 пунктында күрсәтелгән таләпләргә туры килү-килмәүне билгеләргә мөмкинлек бирүче белешмәләр мәҗбүри рәвештә күрсәтелергә тиеш;

3) гражданның шәхси мәгълүматларны эшкәртүгә ризалыгы.

17. Конкурста катнашу өчен гражданнар заявкалары турыдан-туры Комитет тарафыннан кабул ителә.

18. Тапшырылган (җибәрелгән) заявкалар Комитет тарафыннан тикшерелә. Тикшерү нәтиҗәләре буенча Комитет заявка кабул итү һәм конкурсның киләсе этабында катнашу өчен рөхсәт алу турында карар кабул итә. Киләсе этапта катнашу рөхсәте Яшьләр парламенты әгъзасына кандидат статусын ала (алга таба - кандидат).

19. Конкурсның икенче этабы яшьләр парламенты составын формалаштыру буенча конкурс тавыш бирүенә яшьләрне җәлеп итү буенча кандидатлар катнашында чаралар үткәрүне үз эченә ала.

20. Комитет кандидатлар катнашында чаралар исемлеген формалаштыра. Һәр кандидат, кандидат тарафыннан мөстәкыйль рәвештә билгеләнә торган бер чарада катнашырга тиеш. Чарада кандидат катнашмаган очракта, Комитет аны конкурста катнашудан читләштерә.

Кандидат законнарга каршы килми торган чараларны үз ярдәмендә мөстәкыйль рәвештә үткәрергә хокуклы.

21. Өченче этап кандидатлар өчен тавыш бирү үткәрүдән гыйбарәт.

22. Кандидатлар өчен тавыш бирү Интернет челтәре сайтында башкарыла https://open.tatarstan.ru/polls (алга таба-тавыш бирү сайты).

23. Тавыш бирүдә Татарстан Республикасы территориясендә яшәүче 14 яшьтән 35 яшькә кадәр (алга таба - тавыш бирүдә катнашучы) Россия Федерациясе гражданнары катнаша ала.

24. Тавыш бирүдә катнашучы чикләнмәгән санда кандидатлар өчен тавыш бирергә хокуклы. Шул ук вакытта муниципаль берәмлектән кандидат өчен бары тик Татарстан Республикасының тиешле муниципаль берәмлеге территориясендә яшәүче тавыш бирүдә катнашучы гына тавыш бирергә хокуклы.

25. Тавыш бирүдә катнашучы кандидатлар өчен бер генә тапкыр тавыш бирергә хокуклы.

26. Дүртенче этап конкурсның тавыш бирү нәтиҗәләрен игълан итү һәм бастыруны үз эченә ала.

27. Татарстан Республикасының тиешле муниципаль берәмлегендә иң күп тавыш җыйган кандидатлар конкурс җиңүчеләре дип таныла.

28. Тавыш бирү нәтиҗәләре мәгълүмати сайтта урнаштырыла http://molparlament ktatar .

29. Конкурсны уздыру срогы, шул исәптән конкурсның һәр этабы сроклары конкурс уздыру турындагы карарда билгеләнә.